

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 137/2026-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Tomášom Tauberom, advokátom, Stará cesta 3139/6, Spišská Nová Ves, proti uzneseniam Mestského súdu Košice sp. zn. 29Cbi/9/2021 z 25. júla 2025 a č. k. 29Cbi/9/2021-224 z 25. novembra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 28. januára 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Mestského súdu Košice (ďalej len „mestský súd“) sp. zn. 29Cbi/9/2021 z 25. júla 2025 a uznesením mestského súdu č. k. 29Cbi/9/2021-224 z 25. novembra 2025. Navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenia, vec vrátil mestskému súdu na ďalšie konanie a priznal mu primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi ako úspešnému žalovanému v spore o určenie neúčinnosti právneho úkonu bol rozsudkom vo veci samej priznaný plný nárok na náhradu trov konania. Po právoplatnom skončení konania vo veci samej (10. júl 2025, pozn.), mestský súd rozhodoval o ich výške a napadnutým uznesením z 25. júla 2025, vydaným vyšším súdnym úradníkom, zaviazal žalobcu zaplatiť sťažovateľovi trovy prvoinstančného konania 624,50 eur a trovy odvolacieho konania 133,86 eur. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby určil podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej

republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), pretože predmetom sporu bolo určenie neúčinnosti právneho úkonu, čo považoval za predmet, ktorého hodnotu nie je možné vyjadriť v peniazoch. Náhradu trov konania priznal len za tie úkony, ktorých existencia a výška bola zistiteľná zo spisu, pretože právny zástupca sťažovateľa nedoručil súdu vyčíslenie trov konania.

3. Proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka sťažovateľ podal sťažnosť. Nesúhlasil s tým, že daný predmet sporu nie je možné vyjadriť v peniazoch. Podľa jeho názoru je tarifnou hodnotou 6 000 eur, ktorá predstavuje súčet súm faktúr, ktorých vystavenie žalobca napádal pre údajnú neúčinnosť právnych úkonov. Samotný žalobca požadoval, aby bol sťažovateľ zaviazaný k povinnosti zaplatiť do všeobecnej konkurznej podstaty úpadcu peňažnú náhradu 6 000 eur. Podľa tvrdenia sťažovateľa hodnota sporu bola jasná a istá, bolo ju možné vyjadriť v peniazoch, a preto sa mal pri vyčíslení trov konania aplikovať § 10 ods. 1 vyhlášky. Namietal i to, že nebol vyzvaný súdom na vyčíslenie trov konania, pričom mu vznikol nárok aj na náhradu cestovných nákladov, straty času a na náhradu za ďalšie úkony právnej služby – porady s advokátom.

4. Napadnutým uznesením z 25. novembra 2025 sudca mestského súdu sťažnosť sťažovateľa zamietol. V dôvodoch rozhodnutia sa zaoberal otázkou výšky tarifnej odmeny, ku ktorej uviedol, že žalobou o určenie neúčinnosti právneho úkonu sa má odstrániť iba existujúca právne neistota v otázke týkajúcej sa jednej stránky právneho úkonu, t. j. v otázke jeho účinnosti alebo neúčinnosti, a to aj v prípade, že by sa ňou sledovalo dosiahnutie takého konečného cieľa, ktorý je vyjadriteľný v peniazoch. Odkázal na existujúcu judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v otázkach určenia výšky tarifnej odmeny v incidenčných konaniach (3M Cdo/9/2009, 1M Cdo V 17/2006, 4Obo/262/2007, 2Obo/98/2009, 5Obo/48/2014) s tým, že na tieto poukázal i ústavný súd (III. ÚS 534/2011, I. ÚS 188/2018). Vo vzťahu k druhej námietke sťažovateľa uviedol, že zo žiadneho ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) nevyplýva súdu povinnosť vyzývať advokáta na vyčíslenie trov konania, ale je práve v jeho záujme vyčísliť si trovy riadne a včas. Sťažovateľ už dorúčením rozsudku vo veci samej nadobudol vedomosť o potenciálnom výsledku sporu vrátane plne priznaného nároku na náhradu trov konania a mal dostatočný časový priestor na to, aby súdu predložil vyúčtovanie trov konania. Aj v tomto smere odkázal na pomerne bohatú judikatúru ústavného súdu (III. ÚS 191/2020, II. ÚS 24/2024, I. ÚS 549/2022, II. ÚS 563/2020, I. ÚS 483/2022, III. ÚS 665/2023).

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Sťažovateľ s napadnutými uzneseniami nesúhlasí, považuje ich za nedostatočne odôvodnené a vykazujúce znaky arbitrárnosti. Mestský súd podľa jeho názoru aplikoval v danej veci prehnane formalistický výklad procesných predpisov, ak sa odvolal na to, že v Civilnom sporovom poriadku neexistuje ustanovenie o vyzývaní právneho zástupcu na vyčíslenie trov konania, a keď pri vyčíslení trov vychádzal len z názvu sporu o neúčinnosť právneho úkonu, hoci mal vedomosť o tom, že žalobca si uplatnil 6 000 eur, čo predstavuje hodnotu sporu. Tiež namieta, že mestský súd svojím postupom podhodnotil hodnotu právnych úkonov, ktoré boli účelne vynaložené, keďže viedli k úspechu sťažovateľa v konaní, a ukrátil sťažovateľa na jeho majetku. Ďalšie pochybenie identifikoval v tom, že mu mestský súd nepriznal cestovné náklady a náhradu za stratu času aj napriek tomu, že mal vedomosť o tom, že jeho právny zástupca nemal sídlo v Košiciach.

6. Napadnuté uznesenie podľa sťažovateľa neobsahuje ústavne akceptovateľné odôvodnenie, prečo súd nepriznal sťažovateľovi väčšinu uplatnených trov právneho zastúpenia, hoci ich účelnosť ani výška neboli spochybnené, čím sa mestský súd nevysporiadal so sťažovateľovou kľúčovou argumentáciou.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu práv uznesením mestského súdu z 25. júla 2025:

7. V súvislosti s časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ namieta porušenie označených práv uznesením vyššieho súdneho úradníka z 25. júla 2025, ústavný súd poukazuje na to, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

8. Uznesenie mestského súdu vydané vyšším súdnym úradníkom mohlo byť (a v tomto prípade aj bolo) preskúmané v zmysle § 239 ods. 1 CSP súdom prvej inštancie, a to na základe sťažnosti sťažovateľa ako osobitného prostriedku procesnej obrany. O sťažnosti rozhodol sudca mestského súdu uznesením z 25. novembra 2025. Ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, tak ako bol v tomto prípade sudca mestského súdu o sťažnosti sťažovateľa, ústavná sťažnosť je neprípustná, a preto ju ústavný súd v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K namietanému porušeniu práv uznesením mestského súdu z 25. novembra 2025:

9. Podstatou tejto časti ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľa o porušení jeho práv pri rozhodovaní o výške právoplatne priznaného nároku na náhradu trov konania, a to z dôvodu nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia. Sťažovateľ má výhrady k aplikácii právnej normy, k absencii výzvy na vyčíslenie trov konania a k nepriznaniu náhrady trov konania za hotové výdavky v podobe cestovného a straty času.

10. Sťažnostné námietky smerujú proti rozhodnutiu všeobecného súdu o výške trov konania. V nadväznosti na to ústavný súd považuje za žiaduce poukázať v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane pripomína nielen svoje postavenie nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy), ale aj to, že rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania ako integrálny súčasť súdneho konania je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnú sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä

na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (m. m. I. ÚS 40/2012, I. ÚS 630/2017).

11. Ak ústavný súd v minulosti rozhodol o porušení práv sťažovateľov rozhodnutiami všeobecných súdov o trovách konania, bolo to napríklad v prípadoch nerešpektovania príslušných ustanovení zákona, resp. vyhlášky (II. ÚS 82/09, I. ÚS 119/2012, II. ÚS 536/2018) a tiež v prípade nedostatočného odôvodnenia právnych záverov všeobecného súdu (I. ÚS 423/2010, IV. ÚS 513/2018).

12. O žiaden z týchto prípadov v danej veci nejde. K tomuto záveru ústavný súd dospel po tom, čo sa oboznámil s dôvodmi napadnutého uznesenia, ktorých podstatu zhrnul v rámci bodu 4 tohto uznesenia. Mestský súd, aplikujúc a riadne interpretujúc príslušné zákonné ustanovenia Civilného sporového poriadku, ako aj ustanovenia vyhlášky, dostatočne jasne a relevantne vysvetlil svoj postoj k premenným rozhodným pre vyčíslenie trov konania. Primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim sa javí aj spôsob, akým reflektoval na tvrdenia, ktoré sťažovateľ uviedol v rámci sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka. Z napadnutého uznesenia vyplýva, že mestský súd sa osobitne venoval námietke vzťahujúcej sa na aplikáciu jedného z dvoch do úvahy prichádzajúcich ustanovení vyhlášky [§ 10 ods. 2 vyhlášky *versus* § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky, (bod 17 napadnutého uznesenia)], zaoberal sa absenciou výzvy na predloženie vyčíslenia trov konania, ako aj dôvodmi, prečo sťažovateľovi nepriznal cestovné náklady a náhradu za stratu času (body 18 – 20 napadnutého uznesenia). Na každú z námietok sťažovateľa možno nájsť v napadnutom uznesení reakciu sprevádzanú odkazom na príslušnú judikatúru najvyššieho súdu, resp. ústavného súdu v obdobných veciach. Bez potreby rekapitulácie jednotlivých pasáží napadnutého uznesenia i judikatúrnych záverov priliehavých danej veci ústavný súd konštatuje, že nezistil v skutkových a právnych záveroch mestského súdu nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti napadnutého uznesenia.

13. Je potrebné zdôrazniť, že sťažovateľ aj pred ústavným súdom zopakoval námietky, ktoré už boli predmetom preskúmania mestským súdom na základe ním podanej sťažnosti proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, teda ústavná sťažnosť je vlastne iba pokračujúcou polemikou s právnym názorom mestského súdu. Sťažovateľ tak vedome stavia ústavný súd do pozície bežnej prieskumnej inštancie všeobecného súdnictva, keď požaduje, aby ústavný súd vec opätovne posúdil a stotožnil sa s jeho názorom. Pritom neuvádza nič, čím by spochybnil ústavnú akceptovateľnosť napadnutého uznesenia, nepredkladá relevantné dôvody, pre ktoré neobstojí argumentácia konajúceho súdu ani neargumentuje odlišnou právnou praxou konajúcich súdov v obdobných veciach. Ústavný súd tak nevidí žiaden ústavnoprávne relevantný dôvod na to, aby vstupoval svojou kasačnou právomocou do napadnutého rozhodnutia či akokoľvek korigoval alebo dopĺňal jeho dôvody.

14. Mestským súdom aplikovaný postup pri hodnotení rozhodujúcich skutkových okolností veci tak nezakladá dôvod na výnimočný zásah ústavného súdu do napadnutého uznesenia v súlade s právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Nebolo zistené, že by posudzované uznesenie mestského súdu bolo svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, v rozpore (nesúlade) s platnou právnou úpravou týkajúcou sa náhrady trov konania či nedostatočne odôvodnené. Ako už bolo uvedené, vzhľadom na predmet napadnutého uznesenia mestského súdu, ktorým bolo rozhodnuté o výške trov konania, by zásah ústavného súdu mohol odôvodňovať jedine výnimočný

exces v postupe a záveroch uznesenia mestského súdu, rozporný so samotnými princípmi spravodlivého súdneho konania, aký v okolnostiach danej veci ústavným súdom zistený nebol.

15. Pretože v danom prípade mestský súd pri svojom rozhodovaní nevybočil z existujúceho rámca platných a účinných právnych predpisov a svoje závery dostatočným spôsobom odôvodnil, ústavný súd dospel k záveru, že námietka sťažovateľa o ústavnej neutržateľnosti napadnutého uznesenia nemá opodstatnenie, a tak odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

16. Dôsledkom napadnutého uznesenia mestského súdu (zo subjektívneho hľadiska) je stav, keď sťažovateľovi je priznané právo na náhradu trov konania v nižšej výške, než mu podľa vlastného názoru patrilo, v čom identifikuje porušenie svojich majetkových práv. Keďže je evidentné, že vyslovenie porušenia vlastníckych práv bolo v okolnostiach danej veci podmienené zistením porušenia práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý proces, k čomu nedošlo, nemožno z objektívneho hľadiska uvedený právny stav považovať ani za porušenie majetkových práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu. Vo vzťahu k tejto časti ústavnej sťažnosti znovu neostávalo ústavnému súdu iné, iba ju odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

17. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

18. V závere ústavný súd považuje za potrebné dať do pozornosti nielen právnemu zástupcovi sťažovateľa, ale predovšetkým súdu, že nie iba ústavná sťažnosť bola podaná, ale aj celé konanie na všeobecnom súde bolo vedené s nesprávne označeným sťažovateľom (resp. stranou sporu) ako fyzickou osobou podnikateľom s uvedením obchodného mena (██████████ ██████████ ██████████), hoci už takmer 10 rokov účinný § 133 CSP nerozlišuje medzi fyzickou osobou – podnikateľom a fyzickou osobou – nepodnikateľom a fyzickú osobu podnikateľa treba označiť rovnako fyzickú osobu bez ohľadu na to, či vystupuje ako podnikateľ alebo nie (bližšie k tomu Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol., Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2022. s. 533.). To isté platí aj na označenie účastníka konania pred ústavným súdom podľa § 39 zákona o ústavnom súde (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 133 CSP). Sťažovateľom v danej veci je tak ██████████ ako fyzická osoba bez ohľadu na to, ako bol v podaní označený.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. februára 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu